

MOWI NORWAY AS
Postboks 4102 Sandviken
5835 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torgeir Fahle, 75531673

Beslutning om utsatt iverksetting av tillatelse etter forurensningsloven for lokaliteten Rørskjæran i Vega kommune

Fylkesmannen viser til Nordland fylkeskommune (NFK) sin oversendelse av klager på etablering av lokaliteten Rørskjæran i Vega kommune, med kommentarer til klagen fra Marine Harvest Norway AS (nå MOWI AS) den 22.8.2018. Vi viser også til NFK sin oppdaterte klageoversendelse og forespørsel til sektoretatene om vurdering av utsatt iverksettelse den 10.9.2018.

Bakgrunn

Marine Harvest Norway AS søkte den 4.5.2015 om å etablere lokaliteten Rørskjæran i Vega kommune. Lokaliteten ligger innenfor Verdensarvområdet i Vega kommune og tett opp mot Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Fylkesmannen gav tillatelse etter forurensningsloven den 29.4.2016 men frarådet etablering i sin uttalelse til NFK og Mattilsynet i brev av 25.5.2016.

Det er kommet inn flere klager på NFK og Fylkesmannens tillatelser ved lokaliteten Rørskjæran. I klagen fra Forum for natur og friluftsliv (FNF) er det bedt om at den gis oppsettende virkning. FNF har klargjort at deres klage også omfatter vår tillatelse etter forurensningsloven.

Fylkeskommunen har i sin klageoversendelse til sektoretatene bedt om at utsatt iverksettelse vurderes, og i samme brev informert Marine Harvest Norway AS om risikoen ved å legge ut et anlegg før klagen er behandlet av sektoretatene.

Fylkesmannens vurdering av utsatt iverksettelse av tiltaket

I Forvaltningslovens § 42 om utsatt iverksetting av vedtak heter det bl.a.:

Underinstans, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. (...) Anmodninger om utsettelse skal avgjøres snarest mulig. For øvrig gjelder det som er bestemt i annen lovgivning om utsettende virkning av klage, søksmål m.m. (...).

Begrunnelsen for regelen om utsatt iverksettelse er at klageren, dersom vedtaket gjennomføres før klagen er avgjort, kan risikere at klageinstansens vedtak kan bli umulig eller i alle fall vanskelig og kostbart å gjennomføre.

Avgjørelsen av spørsmålet om oppsettende virkning må tas etter en vurdering der det tas hensyn til betydningen av at vedtaket iverksettes straks. Det er relevant å ta i betraktning om sakens art krever at det gis oppsettende virkning for at klageretten skal ha hensikt. Videre bør det legges vekt på den reelle begrunnelse og behovet som ligger bak partenes interesse for utsatt iverksettelse. Også hensynet til eventuelle motparter som vil lide skade om vedtakets gjennomføring utsettes, er av betydning. Endelig vil det være relevant å legge vekt på hva som må antas å bli utfallet av klagebehandlingen.

I klagen til FNF står det: *FNF Nordland mener vedtaket er i strid med god miljø- og forvaltningsskikk og føre-var-prinsippet (jf. Naturmangfoldloven §§ 8-9). Det står også i selve vedtaket at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig av hensyn til verdensarvverdiene og påvirkning på naturmangfoldet.*

De skriver også om fylkeskommunens midlertidige tillatelse: *I vedtaket gjøres det også opp en formening om at «flytende merddrift er ansett som et reversibelt inngrep» og «det er ikke forventet at påvirkningen fra anlegget i denne perioden vil medføre en så stor risiko for negativ påvirkning, at det ikke kan gis tillatelse.» Her konkluderer Fylkesrådet på sviktende grunnlag at konsekvensene av å tillate oppdrett på denne lokaliteten er akseptable. FNF Nordland mener dette er oppsiktsvekkende konklusjon fra en ansvarlig myndighet.*

Fylkesmannen ser at det er usikkerhet rundt konsekvensene av etablering av akvakultur innenfor Verdensarvområdet på Vega, samt ukjente konsekvenser av påvirkning fra akvakultur på sjøfugl. Vega Kommune har nylig gitt Norsk institutt for naturforskning i oppdrag å gjennomføre en konsekvensutredning med tanke på akvakultur og landskapsvern/sjøfugl i verdensarvområdet.

Utslipp og støy fra anlegget kan ha effekt på ærfugl og andre fuglers bruk av området, og tiltaket bør ikke iverksettes før det er konsekvensvurdert. Vi legger vekt på at verdensarvkonvensjonen sier at dersom det er usikkerhet om konsekvensen av et tiltak, vil tiltaket fram til det er konsekvensvurdert, alltid bli ansett som en potensiell trussel mot verdensarvverdiene og med det også verdensarvstatusen. Iverksetting av et slikt tiltak, før det er konsekvensvurdert, vil derfor være et brudd på forpliktelsene og kan sette verdensarvstatusen i spill.

Vi ser nå at da vi ga utslippstillatelse kunne ha lagt mer vekt på «...de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre», og at saken da muligens kunne ha fått et annet utfall.

Fylkesmannen finner etter en helhetsvurdering grunn til å beslutte at klagen fra FNF skal føre til utsatt iverksettelse av tiltaket.

I medhold av forvaltningsloven § 42 besluttes det at etablering av lokaliteten Rørskjæran i Vega kommune ikke skal iverksettes før klagen er avgjort.

Dette innebærer at det inntil klagen er avgjort ikke kan foretas arbeid med anlegget på lokaliteten Rørskjæran av Mowi Norway AS. Fylkesmannen tar imidlertid sikte på å foreta forberedende behandling av klagesaken så snart som mulig etter at dette brev er oversendt Mowi Norway AS.

Fylkesmannens avgjørelse er av prosessuell art, og kan ikke påklages videre.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Torfinn Sørensen
fylkesmiljøvernsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Vega kommune	Gladstad	8980	Vega
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
Unesco Norge	postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Riksantikvaren			
MARINE HARVEST NORWAY AS	Postboks 4102 Sandviken	5835	BERGEN
Jon Suul	Nesveien 64	8980	VEGA
STIFTELSEN VEGAØYAN VERDENSARV	Nesveien 92	8980	VEGA
Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Nordland Fylkes Fiskarlag	Postboks 103	8001	BODØ
Norsk institutt for naturforskning - NINA	Postboks 5685 Sluppen	7485	Trondheim
NORGES NATURVERNFORBUND	Mariboegs gate 8	0183	OSLO
SWECO NORGE AS	Postboks 80 Skøyen	0212	OSLO
Vegaøyans Venner			
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Forum for natur og friluftsliv i Nordland	Eiaveien 5	8208	Fauske
Peter Ogden	peteraog@btinternet.com		
ICOMOS Norge	styret@icomos.no		